

Колеснікова О. І., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Вишновецький В. М., к.ю.н., доцент

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ УПОВНОВАЖЕНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ОПЕРАТОРА В МИТНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

Сучасний етап розвитку зовнішньоекономічних відносин обумовив впровадження в діяльність митних адміністрацій світу нових принципів взаємодії з іншими учасниками митних відносин. Останнім часом було введено ряд прогресивних положень у сфері здійснення державної митної справи. Одним із них є введення нового суб'єкта митних відносин – уповноваженого економічного оператора (далі – УЕО).

Становлення та розвиток інституту УЕО дозволить пришвидшити митні процедури, встановити новий формат взаємодії між митними органами та бізнесом. Законопроектами передбачається, що підприємства, які хочуть отримати статус УЕО за певними параметрами, мають звертатися до митних органів. Далі підприємства повинні виконати низку чітко прописаних процедур, зокрема пройти попередній митний аудит, протягом якого буде перевірено низку показників – від платоспроможності до внутрішньої організації роботи та навчання персоналу.

Становлення інституту УЕО в митному законодавстві України відповідно до міжнародних вимог є кроком, що демонструє готовність України до послідовної реалізації економічної політики як щодо сприяння надходженню іноземних товарів на національний ринок, так і безперешкодного поширення українських товарів на зарубіжні ринки інших країн. За оцінкою науковців, організація Україною інституціонального механізму функціонування означеного економіко-правового інституту відповідно до встановлених міжнародною європейською спільнотою норм щодо уніфікації та спрощення є одним із визначальних факторів активізації участі України у тривалих глобалізаційних та інтеграційних процесах [2].

Загалом, інститут УЕО є новелою митного законодавства України і потребує зосередження уваги вчених та практиків. Реалізація інституту УЕО передбачає належну та детальну правову регламентацію його статусу. На жаль, українське законодавство характеризується у цій сфері наявністю значних недоліків: по-перше, відсутність законодавчого закріплення правових дефініцій, які становлять правовий статус УЕО, наприклад, «обов'язки УЕО», «права УЕО», «відповідальність УЕО»; по-друге, нечіткість та невідповідність міжнародним стандартам положень

Митного кодексу України; по-третє, відсутність належної нормативно-правової бази для конкретизації участі УЕО у митних правовідносинах [4].

Із часу набуття чинності нового Митного кодексу України у 2012 р. [1] та до теперішнього часу є відсутньою практика його реалізації. Позитивні зрушення та подальше удосконалення державної митної справи, яких очікувалося від внесення фундаментальних змін до суб'єктного складу митних правовідносин, відобразилися лише на папері, процес же їх втілення потребує подальшого внесення нагальних змін до митного законодавства України. Також, правове регулювання процедурних відносин публічної адміністрації з приватними особами є однією з найдискусійніших проблем демократизації публічного управління в Україні при дослідженні становлення та розвитку інституту УЕО в митне законодавство України науковці та практики обмежувалися лише розглядом виникнення інституту УЕО, приділяючи особливу увагу міжнародним стандартам її реалізації. Зазначене свідчить про фрагментарність дослідження інституту УЕО в державній митній справі, що зобов'язує детально зупинитися на його аналізові та виокремленні специфічних ознак.

Крім того, із часу прийняття у 2005 році на сесії Ради Всесвітньої митної організації (далі – ВМО) в Брюсселі угоди державами-учасниками накопичено значний досвід її практичної реалізації. В Україні положення Рамкових стандартів ВМО досі не застосовуються внаслідок впливу низки об'єктивних та суб'єктивних чинників. Зокрема, жодному вітчизняному підприємству не надано статусу УЕО. Активними користувачами Рамкових стандартів ВМО є 28 держав Євросоюзу, США, Швейцарія, Норвегія, Японія, Китай та інші, які є членами Всесвітньої митної організації. Тобто ці держави мають подібне правове регулювання УЕО та можуть укладати між собою домовленості про взаємне визнання УЕО (угоди MRA – Mutual Recognition Agreement). За даними Генерального директорату Європейської комісії з оподаткування та митного союзу станом на 21 червня 2017 року митними адміністраціями держав ЄС зареєстровано 15 111 УЕО у 28 країнах, у США – майже 11 тис. [3]

Застосовуючи положення законодавства України у поєднанні із законодавством ЄС, які регулюють діяльність УЕО, створить підґрунтя для визнання іноземними митними адміністраціями сертифікатів УЕО, виданих українським підприємствам. А це вже дасть переваги українському бізнесу, та й в цілому бути Україні конкурентоспроможною на міжнародній торгівлі.

Література

1. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44 – 45, № 46 – 47, № 48. – Ст. 558.
2. Веденєєв Є. Є. Інституціональний механізм функціонування уповноваженого економічного оператора / Є. Є. Веденєєв // Економіка

розвитку. – 2014. – № 2. – С. 24–29 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/jpdf/ecro_2014_2_6.pdf.

3. Бережнюк І. Г. «Поправки безпеки» до Митного кодексу ЄС: досвід полегшення торгівлі без загроз для зовнішньої безпеки держави [Текст] / І. Г. Бережнюк, І. В. Несторишен, А. Ю. Очерет // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2015. – № 28. – С. 20–29.

4. Білоус-Осінь Т. І. Концепція уповноваженого економічного оператора в митному законодавстві: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Тетяна Ігорівна Білоус-Осінь. – Одеса, 2015. – 192 с.

УДК 349.41 (043.2)

Колумбет Р. В., студент магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Філик Н. В., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ОРЕНДНИХ ВІДНОСИН ЩОДО ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

Договору найму земельної ділянки присвячена всього одна стаття у Цивільному кодексі України – ст. 792, ч. 2 якої прямо відсилає до окремих законів, які регулюють зазначені відносини. Згідно зі ст. 792 ЦК України за договором найму (оренди) земельної ділянки наймодавець зобов'язується передати наймачеві земельну ділянку на встановлений договором строк у володіння та користування за плату.

Визначення договору оренди земельної ділянки, що міститься в ст. 13 Закону України «Про оренду землі», окрім зазначення обов'язків наймодавця, акцентує на обов'язках наймача (орендаря) використовувати земельну ділянку відповідно до умов договору та вимог земельного законодавства [1]. Сторонами договору оренди земельної ділянки є наймодавець (орендодавець) і наймач (орендар) [3]. Згідно зі ст. 4 Закону «Про оренду землі» орендодавцями земельних ділянок є громадяни та юридичні особи, у власності яких перебувають земельні ділянки, або уповноважені ними особи. Закон «Про оренду землі», як і ЗК (ч. 7 ст. 93), акцентує на тому, що орендодавцями є саме власники земельних ділянок. Землекористувачі, яким земельні ділянки належать на праві постійного користування, права здавати їх в оренду не мають [2]. Орендарями, в свою чергу, є юридичні або фізичні особи, яким на підставі договору оренди належить право володіння і користування земельною ділянкою.

Щодо строків, згідно з ч. 4 ст. 93 ЗК (див. також ст. 19 Закону «Про оренду землі») оренда земельної ділянки може бути короткостроковою – не більше 5 років та довгостроковою – не більше 50 років. Як показує практика, у кожному п'ятому договорі оренди землі норма про